

Kulturplan för Markaryds kommun 2024–2027

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd	Beslutsinstans
Kulturplan för Markaryds kommun 2024–2027	Plan	2024-03-25	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig	Diarienummer	Reviderad	Giltig till
Kultur- och fritidschef	UKN 2023/31	--	2027-12-31
Dokumentinformation	Syftet med Kulturplanen är att utgöra Markaryds kommuns kulturpolitiska strategi under fyra år. Den utgör styrdokument för det kulturpolitiska området på kommunal nivå.		
Dokumentet gäller för	Markaryds kommun		

Innehåll

Kulturplan för Markaryds kommun 2024–2027	4
Inledning	4
Riksdagens nationella kulturpolitiska mål	4
För att uppnå detta ska kulturpolitiken	4
Regionala mål	5
Markaryds kommuns kulturpolitiska utgångspunkter.....	5
Markaryds kommuns målområden i Vision 2023	5
Markaryds kommuns kulturpolitiska mål för planperioden	5
Utvecklingsområden.....	6
Bilaga.....	8
Kulturaktörer som resurser.....	8
Förankring och delaktighet.....	8

Kulturplan för Markaryds kommun 2024–2027

Vår vision: **Möjligheternas Markaryd** –
tillsammans gör vi varandra bättre

Markaryds kommuns Vision 2030 anger tonen för kulturplanen de kommande fyra åren. Visionen andas framtidsoptimism och en tro på att gemensamt engagemang bidrar till att utveckla Markaryds kommun. Kulturen är ett viktigt fundament i en sådan miljö. Kulturen ska både roa och oroa, skapa och nyttjas. I spelet och brytningen mellan olika perspektiv skapas en dynamik som bidrar till utvecklingen av både samhälle och Markaryds kommuns invånare på individnivå.

Inledning

I Sverige är kultur grundlagsskyddad. Yttrandefrihetslagen säkrar ett fritt meningsutbyte och ett fritt konstnärligt skapande. Regeringsformen slår fast att det offentliga ska värna den enskildes kulturella välfärd. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna med konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt Unesco:s konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar ger ett starkt skydd. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag. Den tar upp barns rätt till kulturell och konstnärlig verksamhet.

En kommunal kulturplan är en flerårig kulturpolitisk strategi beslutad av kommunfullmäktige och ett styrdokument för det kulturpolitiska området på kommunal nivå.

Kulturplanen har en bred målgrupp och den utgör en kulturpolitisk grund för dialog och samverkan med olika intressenter; det professionella kulturlivet, det civila samhället, föreningslivet med flera. Intressenterna bidrar till att utforma och genomföra kulturplanen. I Markaryds kommun är kulturplanen kopplad till de övergripande målen i Markaryds kommuns Vision 2030, Agenda 2030 samt övriga styrdokument på regional och nationell nivå.

Riksdagens nationella kulturpolitiska mål

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund (självständighetsmålet)
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet (delaktighetsmålet)
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling (samhällsmålet)

För att uppnå detta ska kulturpolitiken

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Regionala mål

- Kronobergs konstnärliga och kulturella infrastruktur ska vara hållbar utifrån regionala förutsättningar
- Alla kronobergare ska ha rätt till kulturell välfärd
- Barn och unga vuxna i Kronoberg ska ha rätt till kulturell välfärd på lika villkor

Markaryds kommuns kulturpolitiska utgångspunkter

Markaryds kommun är en relativt liten kommun i sydvästra Småland med drygt 10 100 invånare. Värt att notera är dock den expansion som kommunens företag är inne i. Den innebär att invånarantalet bör ha potential att öka. Det geografiska läget är gott med närhet till flera större befolkningscentrum inom pendlingsavstånd. Kommunen kännetecknas av att vara en gränsbygd och tätortsnära landsbygd med två större tätorter. Kommunen har ett förhållandevis rikt kulturliv. Ideella krafter bär i stor utsträckning upp det lokala kulturlivet.

- Kultur och demokrati är varandras förutsättning. Fri kultur utvecklar och främjar demokratin.
- Ett levande och oberoende konst- och kulturliv med utgångspunkt i konstnärlig frihet, yttrandefriheten och varje människas individuella rätt till kulturell välfärd och fri åsiktsbildning är centrala delar i ett demokratiskt samhälle.
- Principen om armlängds avstånd är vägledande och innebär att konst och kultur ska stå fria från politiska beslut om konstnärligt innehåll. Konsten ska värderas utifrån konstnärliga kvaliteter.

Markaryds kommuns målområden i Vision 2023

- Fritid och kultur
- Utbildning
- Omsorg
- Sysselsättning
- Samhällsbyggnad

Kulturplanen berör samtliga dessa målområden även om tyngdpunkten främst ligger inom fritid och kultur samt utbildning. Inom samtliga målområden ska hela befolkningen; barn, unga, vuxna och äldre uppmärksammas.

Markaryds kommuns kulturpolitiska mål för planperioden

- Kulturutbudet ska vara brett, allsidigt och tillgängligt
 - Skapa förutsättningar för olika kulturyttringar
 - Anlita såväl amatörer, semiprofessionella som professionella aktörer
 - Tillse att personer med olika funktionsnedsättningar får tillgång till kultur
 - Erbjudna kultur i hela kommunen

- Kulturen ska nå nya grupper
 - Erbjuda kultur för socioekonomiska och kulturella grupper vilka inte alltid nås av det etablerade kulturlivet
 - Aktivt arbeta för att erbjuda oväntade kulturmöten

- Kulturen ska särskilt beakta barns, ungas och unga vuxnas tillgång till kultur
 - Främja fortsatt utveckling av kulturskolan
 - Stimulera fritidsgårdarnas utbud av olika skapande kulturverksamheter
 - Utveckla kulturcrew-konceptet lokalt
 - Förstärka utbildnings- och kulturnämndens kulturgaranti för eleverna i kommunens skolor

- Kulturen ska ta tillvara de lokala och regionala förutsättningar, tillgångar och resurser som finns
 - Bidragen och stödet till kulturföreningar, kulturlivet och det civila samhället behöver förstärkas för att ge möjlighet till utveckling och fortlevnad
 - De regionala aktörernas kulturutbud ska tas tillvara och utökas lokalt

- Samarbeten och samverkan ska förstärkas
 - Stimulera samarbeten och samverkan mellan kulturföreningar, studieförbund, det civila samhället, c/o Markaryd och kommunens verksamheter
 - Genomföra gemensamma kulturdialoger
 - Lokala initiativ som konst- och hantverksrunda, kulturvecka med flera ska stödjas

- Informationskanalerna ska utvecklas
 - Bereda plats i kommunens månadsblad för att sprida information om kulturaktiviteter som Markaryds kommun stöder ekonomiskt via föreningsstöd eller aktivitetsstöd
 - Ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att synliggöra den kommunala konsten och kulturmiljön samt övrigt kulturutbud
 - Se biblioteken som ett informationsnav för kulturutbudet
 - Använda traditionella informationskanaler så som exempelvis anslagstavlor

Utvecklingsområden

- Scenkonst
- Bild, form och design
- Muntligt berättande
- Litteratur, läsfrämjande och bibliotek (Se Biblioteksplan för Markaryds kommun 2024–2027)
- Slöjd och konsthantverk
- Film och rörlig bild
- Kulturella och kreativa verksamheter

- Arkiv, kulturarv och kulturmiljö
- Konst
- Lokaler och scener

Till denna kulturplan formuleras årliga utvärderingsbara handlingsplaner. I dessa tas konkreta punkter och prioriteringar inom de olika utvecklingsområdena upp. Där får de konkreta och praktiska förslag som framkommit vid dialogtillfällena möjlighet att tas upp.

Bilaga

Kulturaktörer som resurser

I enlighet med Markaryds kommuns vision - Tillsammans gör vi varandra bättre - finns det en rad kulturaktörer, organisationer och föreningar verksamma i Markaryds kommun som finns med som resurser i arbetet.

Markaryds kommun stödjer kulturen genom personella resurser samt ekonomiska resurser i form av olika förenings- och aktivitetsstöd.

Bibliotek, kulturskola och skola är kommunala nav och plattformar där mycket av kulturverksamheten erbjuds, skapas och konsumeras.

På regional nivå finns ett brett utbud av kulturaktörer, föreningar och organisationer som är värdefulla resurser i Markaryds kommuns arbete. Det finns goda möjligheter till samverkan både inom Region Kronoberg, i Regionsamverkan Sydsverige (RSS) och med andra regionala aktörer.

Förankring och delaktighet

- Information med inbjudan till delaktighet för allmänheten via kommunens månadsblad
- Inbjudan till dialogmöten, separat utskick till kulturaktörer i Markaryds kommun
- Öppna dialogmöten i Markaryd och Strömsnäsbruk
- Träff med ungdomsinspektörerna
- Träff med SFI-elever
- Möjlighet att lämna förslag i digitala och fysiska brevlådor
- Remiss till samtliga partier representerade i kommunfullmäktige